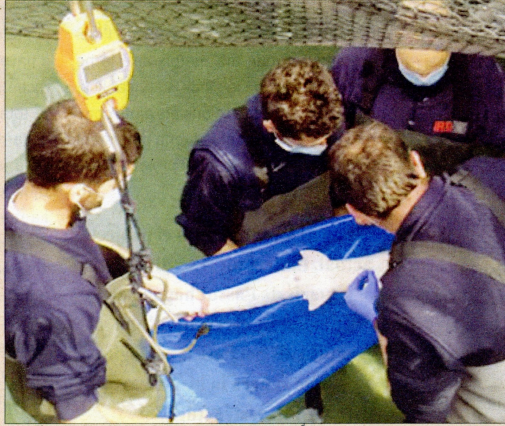

PROJECTE DE RECUPERACIÓ DE PEIXOS MIGRATORIS

I A MÉS...

L'IRTA rebria el 2022 uns 150 alevins per a amollar-los al riu

El 2019 es van traslladar quatre exemplars d'esturió europeu (*Acipenser sturio*) a les instal·lacions de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA) de Sant Carles de la Ràpita procedents de les instal·lacions de l'Institut National De Recherche en Sciences et Technologies pour l'Environnement et l'Agriculture (IRSTEA) de Saint Seurin Sur l'Isle, a França, dins del projecte LIFE Migratoble per a recuperar els peixos migratoris del riu Ebre i millorar la gestió en el tram final del riu. Durant dos anys, els esturions han viscut a les instal·lacions aquícoles que té l'IRTA a Sant Carles de la Ràpita en un dipòsit circular de 60m², seguint les instruccions i recomanacions proporcionades pel personal de MIGADO, una associació francesa que s'ocupa dels peixos migratoris en els rius de França. Els exemplars es mantenen a una temperatura de l'aigua de mar d'entre 13 i 14°C, amb una intensitat lumínica mínima i s'alimenten amb una barreja de gambes i

Tècnics manipulant un exemplar d'esturió a la seu de l'IRTA.

sardines que se'ls dona dos cops al dia.

Segons Enric Gisbert, cap del programa d'Aquicultura de l'IRTA, els quatre exemplars **"s'han adaptat bé a les noves condicions"**. El transport dels animals des de França i la seua adaptació a les noves

condicions és un moment delicat i força estressant que fa que perden pes, però, segons Gisbert, **"ja han recuperat el pes inicial"**.

Estos quatre exemplars mascles, que no arriben als 10 anys de vida, no seran els que s'alliberaran al riu. La seua funció ha estat

constatar que el trasllat era viable abans de portar exemplars femelles -les femelles són més sensibles i valuoses, ja que l'esperma es pot congelar però no així els òvuls- per a establir un possible nucli de cria a la Ràpita quan assolisquen l'edat reproductora (cap als 14 anys). També s'ha volgut analitzar si es podien adaptar a l'aigua marina en condicions similars a la de les badies del Delta i, d'altra banda, sensibilitzar la població local i l'administració de la importància per a la biodiversitat de recuperar esta espècie emblemàtica. La vida dels esturions es pot seguir en línia i s'hi organitzen visites a les instal·lacions de l'IRTA.

A la pregunta de quan es podran alliberar els primers exemplars al riu, Gisbert recorda que en els darrers anys, les postes propiciades a les instal·lacions de l'IRSTEA, úniques a Europa dedicades a l'engreix i reproducció de l'esturió europeu, no han estat gens exitoses, però que enguany, per diferents circumstàncies, les

perspectives són més optimistes i que ja hi ha el compromís que durant el 2022 podrien enviar cap a l'Ebre uns 150 exemplars d'un any de vida per a ser alliberats al tram final del riu.

Aleshores, doncs, hauria d'estar feta i operativa la innovadora i alhora controvertida rampa de peixos a l'assut de Xerta i Tivenys. Si no fos el cas, es podrien amollar de forma experimental uns quants exemplars per sobre de la presa i uns quants aigües avall, però Gisbert no vol ni plantejar-se este escenari. **"La rampa s'ha de fer si o si perquè té un interès públic; és per a un benefici comú i el riu és de tothom, i no pot ser que pesen més els interessos particulars (amb referència als regants i a la hidroelèctrica) que tot això"**, denuncia el retard acumulat: **"Hem anat fent propostes tècniques millorades i adaptades al que se'ns demanava i cada vegada acabem sortint noves condicions i exigències. Resulta frustrant"**, conclou. ■

tembre. El tècnic del projecte Migratoble Marc Ordeix assegura que se'ls ha demostrat que no és així i que tot i això s'ha canviat el projecte per a reduir "mínimament" el cabal, guanyant flux d'aigua per a compensar-ho. El que no entén, ni ell ni la direcció de l'Iddecé, és per què els regants han tornat a fer al·legacions en l'últim tràmit. Ho veuen com un canvi de posició o com una possible estratègia negociadora.

El president dels regants de la Dreta, Manel Ferré, assegura que l'acord era reduir el cabal en qüestió a 5 o 6 m³/s i no a 7,5 m³/s com

es queixa Ferré que hauria quedat estipulat en el projecte modificat. **"Si es fan les modificacions que vam acordar, nosaltres hi estarem d'acord. És més, tenim ganes que es faça com més aviat millor"**, assegura, en un canvi de discurs substancial. El seu predecessor el càrrec, Manel Masià, qualificava la rampa de "barbaritat".

L'altre argument que va acabar de convèncer regants i hidroelèctrica seria un compromís de la CHE per a continuar invertint en el manteniment de l'assut, un cop la passada dècada usuaris i la CHE ma-

teix van haver de finançar obres de consolidació i reforç perquè perillava la integralitat de la presa.

Arribats a este punt, tant regants com impulsors del projecte confien que finalment hi haurà entesa i accepten que durant algunes etapes del procés va faltar diàleg, però el cas és que a dia d'avui, set anys després que la Unió Europea avalés la iniciativa, no hi ha resultat tangible més enllà de la rampa de peixos que sí que es va construir a l'assut d'Ascó. Ordeix dona una gran transcendència al desenllaç final: **"Seria un desastre que això no s'arribés a**

fer. Ens juguem no només este projecte, sinó que Europa done suport a molts altres projectes de desenvolupament i ambientals a les Terres de l'Ebre". Salvadó també és contundent: **"Si hi ha una normativa a complir, si ara no es fa este projecte s'haurà d'acabar fent-ne un altre i la CHE podria forçar els usuaris de la presa a assumir-ne el cost"**, avisa.

Sense la rampa, és obvi que la reintroducció de l'esturió a l'Ebre no serà possible. I això que pel camí s'han fet estudis que conclouen que el riu és plenament apte perquè l'es-

turió s'hi puga reproduir entre Flix i Xerta, on hi hauria zones suficients on els peixos -també la resta de migradors que es vol afavorir- puguen desovar. El tram entre Ascó i Móra, on el riu s'estretix, és més profund i s'escola entre parets més rocoses, seria el que inclou més racons aptes per a la reproducció de l'esturió. L'esturió mitjà pot fer entre 1,5 i 1,8 metres i uns 100 quilos de pes (pot arribar a fer 6 metres, pesar 400 quilos i viure més de 100 anys) i necessita quilòmetres de riu per a moure's i trobar hàbitats on alimentar-se i reproduir-se. ■